

דף לו.

עין משפט א. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ג ה"ח
עין לעיל דף לה: עין משפט ג

עין משפט ב. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ו ה"א

כָּל הַזְבָּחִים שֶׁנִּשְׁחָטוּ בְּמַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם י. בֵּין
בְּקִרְבָּנוֹת יַחֲיד בֵּין בְּקִרְבָּנוֹת צְבוּר. כְּשֵׁרִים אֶלָּא שְׁלֹא
עָלוּ לְבַעֲלִים לְשֵׁם חוּבָה. חוּץ מִן הַחֲטָאת וְהַפֶּסַח שְׁאֵם
נִעְשׂוּ בְּמַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם פְּסוּלִין. וְאַחַד הַמְּשֻׁנָּה שֵׁם
הַזְּבַח בְּשַׁעַת שְׁחִיטָה אוּ בְּשַׁעַת קִבְלָה אוּ בְּשַׁעַת הוֹלְכָה
אוּ בְּזְרִיקָה כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ. כִּי צַד לֹא עָלוּ לְשֵׁם חוּבָה. כְּגוֹן
שֶׁשָּׁחַט עוֹלָה לְשֵׁם שְׁלָמִים לֹא עֲלָתָה לְבַעֲלִים לֹא מְשׁוּם

ר. כסף משנה: כל הזבחים שנשחטו במחשבת שינוי השם וכו'. משנה בריש זבחים. ומ"ש
ואחד המשנה שם הזבח בשעת שחיטה או בשעת קבלה או בשעת הולכה או בזריקה. גם זה
משנה שם (דף י"ג). ומ"ש בין בקרבנות יחיד בין בקרבנות הצבור. מתבאר בפ"ק דזבחים (דף
ד') דשנוי קדש ישנו בצבור כביחיד אבל שינוי בעלים לא שייך בצבור שהרי הכל בעליו:
כיצד לא עלו לשם חובה וכו' וכן אם שחט עולות ראובן וכו'. שם בגמ' יליף מקראי דבין
שינוי קדש בין שינוי בעלים בעינן בכולהו קרבנות לשמן למצוה ובפסח וחטאת לעכב.
ומ"ש בד"א כשעקר שם הזבח בזדון אבל אם טעה ודימה שזו העולה שלמים הוא וכו'. בפ'
התכלת (דף מ"ט) איפליגו אמוראי עקירה בטעות אי היא עקירה או לא ורבא דהוא בתרא
אמר דעקירה בטעות לא היא עקירה ואביי נמי משמע דסבר כוותיה ובפסחים פ' אלו
דברים [דף ע"ב]. מתמה גמרא אמתני' דהתם שמע מינה עקירה בטעות היא עקירה משמע
דס"ל דלא היא עקירה. ומ"ש וכן החטאת והפסח שעשאן במחשבת שינוי השם בטעות כשרים
וכו'. הוא מה שכתבתי בסמוך דאיתא בפ' אלו דברים גבי הפסח: וכן עולת העוף שמלקה
וכו'. אריש פירקא קאי דקתני כל הזבחים שנשחטו במחשבת שינוי השם כשרים אלא שלא
עלו לבעלים לשם חובה חוץ מן החטאת והשתא קאמר דהוא הדין לקרבן העוף דשינוי
השם פסול בחטאת ובעולה כשר אלא שלא עלה לבעלים לשם חובה והוא מבואר במשנה
פ' קדשי הקדשים (ס"ד):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עולה שהם חיבין בה ולא משום שלמים. אלא חיבין להביא זבח אחר. וכן אם שחט עולת ראובן לשם שמעון לא עלתה לא לראובן ולא לשמעון. במה דברים אמורים כשעקר שם הזבח בזדון. אבל אם טעה ודמה שזו העולה שלמים היא ועשה כל עבודותיה לשם שלמים עלתה לבעלים לשם חובה. וכן החטאת והפסח שעשאן במחשבת שנוי השם בטעות כשרים. שעקרה בטעות אינה עקרה. וכן עולת העוף שמלקה או שמצה דמה במחשבת שנוי השם כשרה ולא עלתה לבעלים. וחסאת העוף פסולה:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"י ה"ז

אבל התודה אף על פי שהיא קדשים קלים אינה נאכלת אלא ביום הזביחה עם הלילה שנאמר בה 'ביום קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד בקר'. וכן איל נזיר והלחם הבא עמהן וכיוצא בהן בין חלק הכהנים בין חלק הבעלים והוא הדין לחטאת ולאשם ולשלמי צבור ולשירי מנחות שהכל נאכל ליום ולילה שנאמר ביום קרבנו יאכל כל הקרבנות במשמע חוץ מן השלמים שפרש בהן הכתוב ובכור ומעשר הדומים להם:

עין משפט ד.

הרמב"ם הל' תמורה פ"ד ה"א

כיצד דין וְלָדוֹת הַקִּדְּשִׁים. וְלֹד שְׁלָמִים וְלֹד תְּמוֹרֹת שְׁלָמִים ש' הרי אלו כְּשֵׁלָמִים וְהֵן עֲצָמָן כְּשֵׁלָמִים לְכָל דָּבָר. וְכֵן וְלֹד הַתּוֹדָה וְלֹד תְּמוֹרָתָהּ הַרִי אֵלּוּ יִקְרְבוּ כְּתוֹדָה אֲלָא שְׂאִינָן טְעוּנִין לָחֵם שְׂאִין מְבִיאִין לָחֵם אֲלָא עִם הַתּוֹדָה עֲצָמָה. שְׂנֵאֲמַר 'עַל זֶבַח הַתּוֹדָה' עָלָיו וְלֹא עַל וְלָדָהּ וְלֹא עַל תְּמוֹרָתָהּ כְּמוֹ שְׂבֵאֲרָנוּ. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּוִלָּדוֹת עֲצָמָן אֲבָל וְלָדֵי וְלָדוֹת אֵינָן קָרְבִּין. שְׂמֵתוֹךְ מַעֲשִׂיו נִכָּר שֶׁהוּא מַשְׁהֶה אוֹתָן לְגִדּוֹל מֵהֵן עֲדָרִים עֲדָרִים וְלִפְיֶכָךְ קוֹנְסִין אוֹתוֹ וְלֹא יִקְרִיבֵם:

עין משפט ה.

הרמב"ם הל' תמורה פ"ג ה"א

כיצד דין הַתְּמוֹרוֹת לְקָרְבָּן. תְּמוֹרֹת הָעוֹלָה תִּקְרַב עוֹלָה וְאִם הִיְתָה תְּמוֹרָתָהּ נִקְבָּה אוֹ בַּעֲלֹת מוֹם תִּרְעָה הַנִּקְבָּה עַד שְׂיִפֵּל בָּהּ מוֹם וְתִמְכָּר וְיָבִיא בְּדָמֶיהָ עוֹלָה. תְּמוֹרֹת הַחֲטָאֹת תְּמוֹת כְּמוֹ שְׂבֵאֲרָנוּ בְּפִסּוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין. תְּמוֹרֹת הָאֲשָׁם תִּרְעָה עַד שְׂיִפֵּל בָּהּ מוֹם וְיִפְּלוּ דָמֶיהָ לְנִדְבָה. תְּמוֹרֹת הַשְּׁלָמִים כְּשֵׁלָמִים לְכָל דָּבָר טְעוּנָה סְמִיכָה

ש. כסף משנה: כיצד דין ולדות וולד שלמים וולד תמורת שלמים הרי אלו כשלמים וכו'. משנה פרק ג' דתמורה (דף י"ז). ומה שכתב במה דברים אמורים בולדות עצמם אבל ולדי ולדות אינם קריבים וכו'. שם וכרבי יהושע בן לוי:

ת. כסף משנה: כיצד דין התמורות ליקרב וכו' עד שאינה טעונה לחם. משנה בפרק ג' דתמורה (דף י"ח): תמורת הפסח וכו'. בפ' מי שהיה טמא (דף צ"ו): אמתני' דאמר ר' יהושע שמעתי שתמורת הפסח קריבה וכו' איפליגו רבה ור' זירא ופסק רבינו כר' זירא ולא ידעתי למה דלכאורה משמע דהלכתא כרבה:

וּנְסָכִים וּתְנוּפֹת חֲזָה וְשׂוֹק. תְּמוֹרַת הַתּוֹדָה כְּתוּדָה אֶלָּא
שְׂאִינָה טְעוּנָה לָחֶם כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּהִלְכוֹת פְּסוּלֵי
הַמִּקְדָּשִׁין. תְּמוֹרַת הַפֶּסַח אִם הִמִּיר בָּהּ קֶדֶם חֲצוֹת יוֹם
אֲרַבְעָה עָשָׂר אֵין תְּמוֹרָתוֹ קֶרְבָּה אֶלָּא תִרְעָה עַד שְׂיִפֵּל
בָּהּ מוֹם וַיָּבִיא בְּדַמֶּיהָ שְׁלָמִים וְאִם הִמִּיר בָּהּ אַחַר חֲצוֹת
הַיָּרֵי הַתְּמוֹרָה עֲצָמָה תִקְרַב שְׁלָמִים. תְּמוֹרַת הַבְּכוֹר
וְהַמַּעֲשֵׂר אֵינָם קֶרְבִּין לְעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר בְּבִכּוֹר 'לֵה' הוּא.
מִפִּי הַשְּׂמוּעָה לְמָדוּ הוּא קֶרֶב וְאֵין תְּמוֹרָתוֹ קֶרְבָּה. וְדִין
הַמַּעֲשֵׂר בְּבִכּוֹר תְּמוֹרָתוֹ תִרְעָה עַד שְׂיִפֵּל בָּהּ מוֹם
וְתֵאכֹל:

עין משפט ו.ז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"י ה"ז
עין לעיל עין משפט ג

הרמב"ם הל' נזירות פ"ח ה"ב

שְׁלָמֵי נְזִיר שֶׁשְּׁחָטוֹן שְׂלָא כְּמִצְוֹתָן כְּשָׂרִים וְאֵין עוֹלִים
לְבַעָלִים לְשֵׁם חוּבָה. וְנֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵין טְעוּנִין
לָחֶם וְלֹא מִתְּנוֹת וְלֹא זְרוּעַ:

עין משפט ז.ז. הרמב"ם הל' קרבן פסח פ"י ה"ג

חֲגִיגַת אֲרַבְעָה עָשָׂר רְשׁוּת וְאֵינָה חוּבָה. וְנֶאֱכָלֶת לְשָׁנֵי
יָמִים וְלִילָה אֶחָד כָּכָל זְבָחֵי שְׁלָמִים א.^{*} וְאֶסוּר לְהַנִּיחַ

א. כסף משנה: ומ"ש חגיגת י"ד רשות. שם בגמ'. ומ"ש ונאכלת לשני ימים ולילה. משנה
שם. ומ"ש ואסור להניח מבשר חגיגת י"ד ליום ג' וכו'. שם (דף ע"א). ומ"ש והמותיר
אינו לוקה. משנה פ' כיצד צולין (דף פ"ד) והוא מהטעם שנתבאר בסמוך:

*****
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

מִבֶּשֶׂר חֲגִיגַת אֲרֶבֶּעָה עָשָׂר לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא יֵלִין מִן הַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בְּעֶרְבַּ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לַבֶּקֶר.
 מִפִּי הַשְּׂמוּעָה לְמַדּוּ שֶׁזֶּה אֲזַהֲרָה לְמַנְיַח בֶּשֶׂר חֲגִיגַת אֲרֶבֶּעָה עָשָׂר לַיּוֹם שְׁשֵׁה עָשָׂר. שֶׁנֶּאֱמַר לַבֶּקֶר עַד בֶּקֶר שֶׁל יוֹם הַשְּׁנִי. וְהַמּוֹתִיר אֵינוֹ לוֹקֵה אֶלָּא יִשְׂרָף הַנוֹתֵר מִמֶּנָּה כְּשֶׁאֵר הַנוֹתֵרִים:

דף לו:

עין משפט א. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ד ה"ט

חֹשֶׁב שֶׁיֵּאֱכָלוּ הַטְּמְאִים = או הַפְּסוּלִין מִדְּבַר הָרְאוּי לֹאֲכִילָה או שֶׁיִּקְטִירוּ הַטְּמְאִים או הַפְּסוּלִין מִדְּבַר הָרְאוּי לְהִקְטֹרֶה חוּץ לְזִמְן אֲכִילָה וְהִקְטָרָה. הַזְּבַח פְּגוּל כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ. חוּץ לְמָקוֹם אֲכִילָה וְהִקְטָרָה הָרִי זֶה פְּסוּל וְאֵינוֹ פְּגוּל:

ב. כסף משנה: חשב שיאכלו הטמאים וכו'. בספ"ג דזבחים (דף ל"ו ע"ב) אמר רב חסדא אמר רבינא בר שילא חישוב שיאכלוהו טמאים למחר חייב (כרת) אמר רבא תדע דבשר לפני זריקה לא חזי וכי מחשב ביה מיפסיל ולא היא התם זריק ומיחזי הכא לא מיחזי כלל ומשמע לרבינו דהא דקאמר ולא היא לא לדחויי דינא דרב חסדא אתמר אלא לדחויי סייעתא דאיתי רבא ואע"ג דסייעתא אידחיא דינא לא אידחי מאחר דרב חסדא ורבינא בר שילא ורבא ס"ל הכי וליכא מאן דפליג עלייהו. ויש סעד לזה מדאמר ר' ינאי זבחים (דף ל"א) חישוב שיאכלוהו כלבים למחר הוי פגול דכתיב יאכלו הכלבים ומי עדיפי כלבים מטמאים. ומ"ש כמו שביארנו. כלומר שהזבח מתפגל במחשבת חוץ לזמנו:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ח הי"ט

אֶכֶל פֶּסַח שְׁלֹא נִצְלָה. וְלֶחֱמֵי תוֹדָה שְׁלֹא הוֹרְמָה חֻלְתָּן.
הָרִי זֶה חֵיב כְּרֵת מְשֹׁם טְמֵאת הַגּוֹף. אֶף עַל פִּי שְׂאִינָן
רְאוּיִין לְמָה שֶׁהֵן. אִי אֶפְשֵׁר שִׁיתְחַיֵּב אָדָם עַל אֲכִילָה
אַחַת מְשֹׁם פֶּגוּל וּמְשֹׁם נוֹתֵר. שֶׁהַפְּגוּל הוּא הַקָּרְבָן
שֶׁנִּפְסַל בְּמַחְשֶׁבֶת הַזְּמַן וְאִינוּ עוֹלָה לְשֵׁם קָרְבָן וְלֹא
נִרְצָה כָּלָל. וְהַנוֹתֵר הוּא הַנֶּשְׂאָר מִקָּרְבָן שֶׁקָּרַב כְּמַצּוֹתוֹ
לְאַחַר זְמַן אֲכִילָתוֹ:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ח הי"ח

טָמֵא שְׂאֶכֶל אֵימורֵין חֵיב כְּרֵת:

ג. כסף משנה: אי אפשר שיתחייב אדם על וכו'. בפ"ג דכריתות (דף י"ד) אהא דתנן יש
אוכל אכילה אחת וחייב עליה ד' חטאות פריך וניתני חמש חטאות ונוקמה כגון [דאכל]
כזית פגול בחדא בהמה קמיירי בשתי בהמות לא קמיירי ונותר ופגול בחדא בהמה לא
משכחת לה. ופירש"י ונותר ופגול בחדא בהמה ליכא דפגול אינו אלא בארבע עבודות של
דם הילכך מדפגלה לא חזיא לא לאכילת אדם ולא לאכילת מזבח הילכך לא חייל עלה
נותר. ודע דבתר הכי פריך אלמה לא משכחת לה כגון שהעלה אבר פגול לגבי מזבח דפקע
פגוליה מינה וה"ל נותר וכדאמר עולא קומץ פגול שהעלה לגבי מזבח פקע פגולו ממנו
וה"ל נותר באבר אחד קא מיירי בשני איברים לא קא מיירי, ומשמע לי דה"פ דההוא אבר
פגול שהעלהו ע"ג המזבח דפקע פיגוליה מיניה וה"ל נותר תו לא מיחייב עליה משום
פגול ואי בעית לחיובי על אכילה אחת משום פגול ומשום נותר צריך לאוקומי בשאכל
חצי אכילה מאבר פגול זה שהעלהו ע"ג המזבח וחצי אכילה משאר איברי בהמה הפגולה
שלא העלם ע"ג המזבח ובשני איברים לא קא מיירי מתני'. ויש לתמוה עליו שסתם דבריו
ולא פירש דה"מ באבר אחד אבל בשני איברים משכחת לה וצ"ל דנקט לישנא דמתני'
לכד:

עין משפט ד.ה. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ב ה"א

כָּל הַדָּמִים הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן ד'. אִם נָתַן מִתְּנָה אַחַת בְּלִבָּד כְּפִיר. וְאֶפְלוּ בְּחִטָּאת מִתְּנָה אַחַת הִיא הָעֶקֶר וְשָׂאָר הָאֲרֻבַּע מִתְּנוֹת לְמִצְוָה. שְׁנֵאֲמַר 'וְדָם זִבְחֶיךָ יִשְׁפָּךְ עַל מִזְבֵּחַ ה' אֱלֹהֶיךָ'. שְׁפִיכַת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ הִיא הָעֶקֶר:

עין משפט ו. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ז ה"א

כָּל הַדָּמִים הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן ה' שְׁנָתַן מֵהֶם מִתְּנָה רִאשׁוֹנָה בְּמַחְשָׁבָה נְכוֹנָה. וְנָתַן מִמִּתְּנָה שְׁנִיָּה וְאֵילָף בְּמַחְשָׁבַת שְׁנוּי הַשֵּׁם אוֹ בְּמַחְשָׁבַת הַמָּקוֹם אוֹ מַחְשָׁבַת הַזְּמַן. הֵרִי זֶה כְּפִיר וְהִרְצָה הַקָּרְבָּן. וְאִם נָתַן אֶת הָרִאשׁוֹנָה בְּמַחְשָׁבַת הַזְּמַן וְהַשְּׁלִים הַמִּתְּנוֹת בְּמַחְשָׁבַת הַמָּקוֹם הֵרִי זֶה פְּגוּל. שְׁמִתְּנָה רִאשׁוֹנָה הִיא הָעֶקֶר. אָבֵל כָּל הַדָּמִים הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי הוֹאִיל וְכִלְּן מֵעַכְבָּיִן זֶה אֶת זֶה כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרָנּוּ. אִם נָתַן אַחַת מֵהֶן שְׁלֵא כְּתֻקְנָה

ד. כסף משנה: כל הדמים הניתנים על מזבח החיצון וכו'. ברפ"ד דזבחים (דף ל"ו): וכב"ה:

ה. כסף משנה: כל הדמים הניתנים וכו' עד היא העיקר. משנה בר"פ ב"ש (דף ל"ו): ומ"ש אבל כל הדמים הניתנים על מזבח הפנימי וכו'. שם במשנה כל הניתנים על מזבח הפנימי אם חיסר אחת מהמתנות לא כיפר לפיכך אם נתנן כולן כתקנן ואחת שלא כתקנה פסול ואין בו כרת. ופירש"י לפיכך הואיל וכולן מתירות אין זו מתרת בלא זו ואין מפגלת בל"ז אם נתנם כולם בשתיקה ואחת שלא כתקנה כגון שנתנה במחשבת חוץ למקומו או חוץ לזמנו פסול שלא כיפר בראשונות ואין בו כרת שאין האחרונה מפגלתו שאין מפגלן בחצי מתיר:

אָלָא הַפְּסִיד בָּהּ הַמְּחֻשְׁבָּה אַף עַל פִּי שְׁנֵתָן כָּל הַשָּׂאָר
כְּתֻקָּנָן הַזְּבַח פְּסוּל:

עין משפט ז. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ב ה"ג

כָּל הַדָּמִים הַנִּתְּנִין עַל מְזֻבַּח הַפְּנִימִי. אִם חָסַר אַחַת מֵהֵן
לֹא כָפַר. אָלָא כָּלֵן הֵן עֶקֶר הַכִּפָּרָה. שְׁהָרִי הַכְּתוּב הַקְּפִיד
עַל מְנִינָן שְׁנֵאמַר 'שְׁבַע פְּעָמִים':

עין משפט ז. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ז ה"א

עין לעיל עין משפט ו